Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 169 (1669) ♦ Середа, 10 вересня 1997 року ♦ Ціна договірна

Ан-70 атакує європейський військовий ринок

Україна не приховує того, що прагнула й прагне вивести на європейський ринок військової техніки новий військово-транспортний літак Ан-70, заявив на прес-конференції міністр промислової політики Василь Гуреєв.

Можливість поставки Ан-70, розробленого Київським авіаційно-технічним комплексом (АНТК) ім. Антонова і створеного спільними зусиллями російських і українських авіавиробників (частка участі Росії у виробництві — 80%, частка України — 20%) на озброєння країн Європи обговорювалася з європейськими авіавиробниками, зокрема з Францією і Німеччиною, під час міжнародних авіасалонів «Ле-Бурже-97» (Франція) та «МАКС-97» (м. Жуковський, Росія), що відбулися влітку нинішнього року, повідомив В. Гуреєв. «На даний момент переговори з цього питання тривають», — додав він.

(Закінчення на 2-й стор.).

До Казахстану вдруге

14 жовтня до Казахстану із дводенним офіційним візитом прибуде Президент України Леонід Кучма, повідомили агентству «Інтерфакс-Казахстан» у прес-службі МЗС Казахстану. Це вже другий візит Президента України до Алмати.

Тим часом міністр закордонних справ Казахстану Касимжомарт Токаєв провів переговори із заступником міністра закордонних справ України Костянтином Грищенком, який перебував у Алмати на міжнародній конференції з проблем нерозповсюдження ядерної зброї.

Говорити про імпічмент можна.

А застосувати?

Крок до митного союзу

У столиці Молдови завершилося засідання україно-молдовської робочої групи, що працює над підготовкою проекту Договору про створення митного союзу між нашими державами. По завершенні роботи підписано відповідний протокол.

Окрім того, в Кишиневі відбулася зустріч заступника міністра закордонних справ України Б. Гудими з його молдавським колегою І. Кепециною, під час якої йшлося про перспективи інтеграції наших держав у європейські та світові організації, розширення співробітництва в рамках ЧЕС, підготовку до проведення 52 сесії Генеральної Асамблеї ООН. Звичайно, сторони не залишили поза увагою проблему врегулювання придністровського конфлікту.

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 9 вересня

На початку засідання народні депутати оголосили запити і заяви, які стосувалися проблем перебування іноземних військ на території України, стану здоров'я Голови Верховної Ради Олександра Мороза та першого заступника Олександра Ткаченка, а також про комунальні платежі, зарплату, пенсії, сумісництво народних депутатів тощо.

Але головним і найбільш інтригуючим чинником, звісно, залишилась ініціатива Комітету з питань правової політики та судово-правової реформи про початок процедури імпічменту Президенту України. Як наголосив головуючий на засіданні заступник Голови парламенту Віктор Мусіяка, питання він вивчав особисто і доручив зробити це юридичному відділу секретаріату Верховної Ради. Віктор Лаврентійович нагадав, що сама процедура передбачає шість етапів і тут є чимало законодавчих неузгоджень і неясності.

(Закінчення на 2-й стор.).

Заводові імені Малишева можна довіряти

— Нашому заводові можна довірити право експортувати продукцію під контролем держави, — заявив на прес-конференції в Харкові генеральний директор державного підприємства «Завод імені Малишева» Григорій Малюк.

Він зауважив, що керівництво цього добиватиметься, і висловив упевненість, що таке право підприємству буде надано.

Нині в Україні експортом військової продукції займається державна компанія «Укрспецекспорт».

1996 року наша держава підписала контракт на поставку 320 танків Т-80УД Пакистанові. Загальна сума контракту — 650 млн. доларів.

Тому, кажучи про виконання цього контракту, Г. Малюк зазначив, що в нього немає сумнівів у тому, що третю партію танків буде відправлено у передбачений угодою термін. Він також повідомив, що сьогодні «багато країн» починають переговори з керівництвом підприємства з метою закупівлі бронетехніки

«Атомкам» — особливу безпеку

В Одесі проходить міжнародна конференція, на якій розглядають проблеми безпеки та захисту атомних електростанцій. Участь беруть близько 150 фахівців і науковців з України, Росії, Білорусі, Франції, Німеччини, Польщі, Чехії, США, Китаю, Іспанії, інших країн, а також представники таких всесвітньо відомих енергетичних фірм, як «Сіменс», «Вестинхауз», «ЕДФ», «Шкода». Очікується, що конференція дасть серйозний поштовх до міжнародної кооперації та співробітництва в справі розвитку безпечних ядерних технологій.

P.S.

○ У Києві проходить конференція з питань експортного контролю.

○ Сьогодні у Чернівцях розпочинає роботу міжнародний симпозіум з мистецтва і культурології «Обличчям до обличчя».

○ У дворі житлового будинку в Луцьку під час земляних робіт знайдено авіабомбу часів Великої Вітчизняної війни.

○ Поблизу станції Шостаківка Кіровоградської області перекинувся автокран, унаслідок чого на три години було призупинено рух поїздів на Знам'янській дільниці Одеської залізниці.

○ Київська міськдержадміністрація виділить 70 тисяч гривень для закупівлі та доставки в зоопарк слонихи. Слон давно її виглядає.

У номер

Ан-70 атакує європейський військовий ринок

(Початок на 1-й стор.).

Водночас питання фінансування української частки витрат у серійному виробництві літака, запланованому на потужностях київського авіазаводу «Авіант» за тісної кооперації з самарським заводом «Авіакор» (Росія), починаючи з наступного року, «залишається відкритим», повідомив він. «Реальних джерел фінансування немає, — констатував міністр. — У разі позитивного завершення переговорів ми розраховуємо і на відповідні рішення наших зарубіжних партнерів щодо питання фінансування».

За словами міністра, потреба російських ВПС у новому військовому літаку становить сьогодні близько 350—500 літаків, українських — майже 100, французьких — 50, італійських — 44, турецьких — 26, бельгійських —12.

Загальна вартість підготовки і організації серійного виробництва (запланована проектна потужність майже 20—25 літаків на рік) оцінюється в межах $ 150 млн. Вартість аналогічного виробництва на світовому ринку оцінюється в межах $6,5—8 млрд., підкреслив В. Гуреєв.

Приблизна ціна літака становитиме близько $50 млн., що майже вдвічі дешевше порівняно з аналогом, який планують побудувати європейські авіабудівні компанії в рамках міжнародної програми Future Large Aicraft (FLA).

Офіційно

Указами Президента України призначено:

РЕЗНИКА Михайла Борисовича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Корея,

ПОНОМАРЕНКА Анатолія Георгійовича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Федеративній Республіці Німеччина.

Врожай-97

Біла зернина дає копійчину

Крим вирощує рис 33 роки. Можна сказати, що цей час не минув марно. У виробництві рису кримчанам вдається триматися на плаву поряд з Японією, Філіппінами і Китаєм, хоча нині їх продукція продається на 5 копійок дешевше. Рисівники півострова сподіваються надолужити розрив тим, що понизи цього року аж 16 тисяч гектарів чеків, які переважають середньоазіатські за продуктивністю і якістю. Досвід рисосіяння довів, що зібрати урожай у 60 центнерів з гектара — не проблема.

Порівняймо: Одеса дає наполовину менше, Херсон з площею 2,9 тис. га досяг урожайності лише 23 центнери. Та разом з тим, хоч як важко дається рис, але він —прибутковий. Скажімо, лише торік рисівники Криму зуміли отримати за свою працю майже дев'ять млн. грн. прибутку.

Яке ж видалося цьогорічне біле зерно? Нині рис —мітлистий, з буйним віником. Дощі, які щедро поливають кримську землю, десь на два тижні відтягнуть старт рисових жнив. Але, може, хоч це допоможе поліпшити ситуацію із збиральною технікою. Зі 150 рисових жаток готові до збирання лише 47. На жаль, попри всю складність, Міністерство сільського господарства Криму досі відбувається лише численними засіданнями.

Разом з тим Крим очікує на 80 тисяч тонн білого зерна. За найскромнішими прогнозами, кожний нинішній рисовий гектар дасть щонайменше 55 центнерів. Рівень минулого спекотного року був 50. Дехто дорікне, мовляв, зберете, а все одно торгуватимуть індійським, китайським, в'єтнамським рисом... Невже той, з-за кордону, поживніший? Однозначно відповісти важко, а от якість українського рису, як свідчать фахівці з усього світу, беззаперечна. Вирощений за абсолютно природними технологіями, на сонячних солончаках, він має набагато кращі смакові та харчові якості від привозного.

Додамо, що найкращі види на врожай у радгоспах «Чернишевський», «Орловський». На жаль, недавні лідери рисівництва — господарства «Герої Сиваша», «П'ятиозерний», яким лунали оплески всього СРСР, цю культуру трохи забули. З недавніх 70 центнерів рису з гектара беруть нині заледве 35.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Парламентська хроніка

Говорити про імпічмент можна. А застосувати?

(Початок на 1-й стор.).

Зокрема, що означає «ініціювання процедури імпічменту», в якій формі це має відбуватися, хто повинен подавати матеріали і про які порушення законів і Конституції Президентом України тощо. На ці та інші запитання мав би відповісти Конституційний суд. Тому, як заявив В. Мусіяка, він дав протокольне доручення кільком постійним комітетам Верховної Ради, зокрема тим, які очолюють Петро Шейко, Олександр Жир, Володимир Стретович, підготувати відповідні пропозиції з цього питання. На необхідності внесення до порядку денного питання про початок процедури імпічменту Президенту наполягав від фракції комуністів Петро Симоненко. Його підтримали прогресивний соціаліст Володимир Марченко та член Комітету з питань правової політики та судово-правової реформи Олександр Лавринович. Останній нагадав, що норми Конституції — це норми прямої дії. Головуючий зауважив, що згідно з Регламентом питання про внесення його на розгляд сесії повинно подаватися заздалегідь. І тут треба керуватися не емоціями, а фактами. А в принципі ніхто не проти розгляду питання, але це має бути в рамках Регламенту.

Потім парламентарії обговорювали порядок денний восьмої сесії Верховної Ради. Пропонували перенести на раніші терміни розгляд низки законопроектів, зокрема, про стимулювання виробництва автомобілів, про Податковий кодекс, про Фонд держмайна, про трудові колективи, про освіту тощо. Деякі з цих пропозицій парламент прийняв, деякі відхилив, а загалом, як сказав Віктор Мусіяка, цей порядок денний буде переглядатися, а до доцільності пришвидшення розгляду того чи іншого питання все одно повертатиме-мося на початку кожного місяця.

І на денному засіданні парламентарії продовжили обговорення порядку денного восьмої сесії. До нього вдалося внести низку необхідних до розгляду проектів, зокрема, про запровадження у Кримінальному кодексі норми про відповідальність вищих посадових осіб, про доповідь Прем'єр-міністра на цій сесії з приводу погашення заборгованості у виплаті зарплат і пенсій, про особливі заслуги перед державою тощо. Разом з тим парламент кілька разів відмовлявся внести до порядку денного цієї сесії питання про вступ Верховної Ради до Міжпарламентської асамблеї СНД. З цього приводу голова профільного з цих питань комітету Борис Олійник наголосив, що він прихильник прийняття такого закону, але, разом з тим, проти порушення вимог Регламенту і не бажає, щоб цей законопроект «завалили на процедурі». Саме це питання і стало тим каменем спотикання, через який не вдалося затвердити порядок денний восьмої сесії в цілому. Представник фракції комуністів Володимир Моісеєнко заявив, що доки питання не буде включено до порядку денного, доти мови про затвердження цього порядку бути не може. Врешті-решт Віктор Мусіяка оголосив, що з приводу порядку денного восьмої сесії доведеться провести додаткові консультації і вже потім повернутися до цього питання. А поки що парламент приступив до розгляду питань порядку денного цього тижня, зокрема проекту закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». З доповіддю виступив міністр фінансів України Ігор Мітюков.

Анатолій БЕНЬ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Якщо ви не прагнете диктатури

Сьогодні Верховна Рада знову спробує розв'язати одне з найболючіших питань — закласти законодавчу основу майбутнього формування парламенту. Адже дозволити собі пустити все на самоплив, тобто за чинним законом про вибори народних депутатів України, означає принаймні закласти шалені витрати державних коштів на перманентну виборчу кампанію протягом кількох років. Приклад формування законодавчого органу нинішнього скликання — найкраще підтвердження такого прогнозу. Бо чинний закон штучно розтягує це задоволення — ходити на виборчі дільниці, аж поки таки когось оберуть. А коли ні, то — як у Києві, де протягом усього терміну роботи Верховної Ради так і не вдалося в усіх округах обрати депутатів...

Утім, сама можливість блокування парламентських виборів, причому на основі закону, привертає увагу певних представників і законодавчої, і виконавчої влади. Перші сподіваються на те, що в такий спосіб вони «ще попрацюють на благо Вітчизни». Вони читають Конституцію: «Повноваження Верховної Ради припиняються у день відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання» (ст.90). І пам'ятають, що статтею 82 передбачено: «Верховна Рада є повноважною за умови обрання не менше як двох третин від її конституційного складу» і «збирається на першу сесію не пізніше ніж на тридцятий день після офіційного оголошення результатів виборів». Отже, зважаючи на норми чинного виборчого закону, яким установлено високі пороги (явки виборців; кількості тих, хто взяв участь у голосуванні; для визначення депутата обраним), формування парламенту залишається під загрозою зриву. Політична апатія і розчарування у можливостях влади змінити життя на краще, а також те, що тепер участь у виборах не обов'язок, а право, можуть зіграти злий жарт. Якщо люди не прийдуть на виборчі дільниці, то нинішній склад Верховної Ради намагатиметься продовжити термін свого існування. Щоправда, в такому разі Президент зможе ввести надзвичайний стан. І парламент, задля збереження своїх повноважень, може підтримати цей крок. А далі, думають прихильники чинного закону, вступатиме в дію інше положення Конституції: про те, що «повноваження Верховної Ради не можуть бути достроково припинені в останні шість місяців строку повноважень Президента України». На це, мабуть, сподіваються ті, хто так хоче протриматися в парламенті ще якийсь рік-півтора. Однак ці сподівання марні, бо «достроково» в цій нормі вжито не для красного слівця. Термін повноважень уже давно мине. І Президент України за підтримки депутатів, котрі не бажають такого способу утримався в парламентському кріслі, або вже виграють на той час депутатські мандати, але не братимуть участі у парламентських зібраннях (щоб пленарні засідання не могли розпочатися протягом 30 днів), оголосить про розпуск парламенту або вдасться до референдуму. А відсутність законодавчого органу — шлях до диктатури...

Такий розвиток подій, скаже читач, малоймовірний. Чи не краще просто внести зміни до чинного закону про вибори народних депутатів, щоб прибрати штучно зведені пороги?

Коментар

Та справа в тому, що хибами чинного виборчого закону є не лише вони. А передусім неможливість сформувати парламент, який був би структурований за партійною належністю, щоб у ньому була справжня відповідальна політична сила і відповідальна опозиція. Адже тільки за цієї умови суспільство матиме змогу з'ясувати, кому дякувати за своє економічне і соціальне становище. Нинішній розклад політичних сил у парламенті не дає підстав стверджувати, що відповідальність за недосконалі закони мають нести, скажімо, комуністи чи соціалісти, чи народні демократи, чи ліберали тощо. Бо здебільшого парламент не має чітких позицій. Він часто ухвалює рішення завдяки утворенню з того чи іншого питання ситуативної більшості. Або не ухвалює необхідні реформаторські рішення саме через відсутність такої більшості з політичних, ідеологічних та інших причин.

Саме тому найбільш яскраво виражені сили, маю на увазі ті, кого чітко сприймає і підтримує суспільство, ліві і праві, ініціюють змішану виборчу систему, а не йдуть на якісь косметичні зміни до чинного закону про вибори. Вони пропонують змінити систему виборів — з мажоритарної (коли обирають особистості) на змішану, коли обирають і особистості, і програми партій. Останні, залежно від кількості здобутих голосів, одержують певну кількість мандатів у парламенті. А решта парламентаріїв, зокрема політичного центру, не сприймає нову виборчу систему як панацею від усіх наших бід.

Утім, було б помилково твердити, що тільки це рухає депутатським загалом, що тільки структуризація парламенту — головна мета. Поганий солдат, котрий не хоче стати генералом, поганий той політик, котрий не прагне виграти вибори. Як — ось у чому проблема. І тут, коли говорять про виборчу систему, не останнє місце відводять саме ролі грошей у виборах. А відверто кажучи: за якою системою виборів капітал можна використати найефективніше? Одні вважають, що за мажоритарною, інші — за пропорційною, тобто за партійними списками. Що простіше купити —округ чи партію, щоб потрапити в обойму? Оскільки деякий досвід щодо першого варіанту є, то і випробувати долю його прихильники не бажають. Отож, нехай і балотуються на мажоритарних округах. А на пропорційних — ітимуть переконані партійці. Для того й пропонується змішана система, щоб був вибір.

Протягом своєї діяльності парламент не раз опинявся в ситуації, коли найменша можливість ухвалення компромісного рішення використовувалася сповна, коли в суперечках усе ж таки народжувалася істина, коли брали гору не амбіції, а прагнення досягти згоди. Такий момент і нині. На розгляд парламенту буде внесено нову редакцію виборчого закону на змішаній основі. Є домовленість, що цей законопроект голосуватимуть постатейно з норм, котрі не викликають заперечення. А решту — за бюлетенями, щоб сповна забезпечити таємність голосування. Щоб депутати не відчували ані партійного, ані владного тиску. А лише тиск власних переконань. Думаю, ці переконання не у прагненні диктатури.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Парламент на фінішній прямій: підсумки і перспективи

***Немов** бігун на стайєрській дистанції, парламент вийшов на фінішну пряму — восьму сесію нинішнього скликання перед черговими виборами в березні 1998 року. Хоча формально після нового року, з першого вівторка лютого, згідно з Конституцією, має ще півтора місяця тривати дев'ята, завершальна сесія. Але це все лише формально. А фактично найбільший коефіцієнт ефективності роботи Верховної Ради нинішнього скликання має бути до 1 січня 1998 року.*

Сьогодні вже можна підбити певні підсумки, зробити деякі висновки і спробувати дати загальну оцінку попередній роботі парламенту і, головне, — висловити пропозиції і побажання на період роботи, що залишився, цього депутатського корпусу, щоб він зміг фінішувати гідно.

Безперечно одне: основний політичний успіх, головна політична перемога нинішнього парламенту — прийняття Конституції України. Цілком закономірно, що затверджений Верховною Радою текст Конституції — це плід політичного компромісу тих політичних сил суспільства, які представлені своїми депутатами в парламенті.

А спроби сьогодні окремих політиків постійно твердити про недосконалість Конституції, необхідність її радикальної зміни інакше, як дешевим популізмом, назвати не можна. Навіть якби гіпотетично уявити, що Конституцію досі не прийнято і це право буде надано новому парламентові (допускаючи зміщення окремих акцентів у Конституції залежно від зміненого політичного спектра законодавчого органу), вона все одно була б плодом політичного компромісу.

Під себе, під одну політичну силу зробити Конституцію держави було б неможливо. Це природно. Це закономірно. Так і має бути в демократичній країні. Як природно й інше, що Конституція не могла б відразу розв'язати всі соціально-економічні проблеми перехідного періоду, що нагромадилися.

Але є два величезні незаперечні позитиви прийнятої Конституції. А саме.

Конституція вперше привела все наше суспільство до єдиного політичного знаменника в накресленні стратегічних перспектив розвитку. Хотілося б, щоб у рамках цього окресленого Конституцією стратегічного коридору, конструктивно полемізуючи в тактичних питаннях, знаходили порозуміння і взаємодію різні політичні партії, рухи, гілки влади, захід і схід України у розв'язанні конкретних нагальних проблем життя людей.

Конституція заклала єдиний потужний правовий базис під дію всіх владних структур у державі — від верховної у Києві до влади на місцях.

Але Конституція — лише правовий базис, правовий фундамент у суспільстві, на якому має бути зведено всю законодавчу споруду держави. З правового базису мають прорости деревця різних законів на розвиток Конституції, щоб вона почала працювати в суспільстві всеохопно. Сьогодні частину таких законодавчих актів і поправок до чинних законів, що приводять їх у відповідність з новою Конституцією, уже прийнято.

А нині, вносячи численні поправки до Основного Закону країни, ми тим самим зруйнували б створений правовий фундамент держави, а за ним повалилися б перші поверхи нової законодавчої споруди, що зводиться.

Отож, по-перше, процес скасування одних законів і прийняття інших на розвиток Конституції був би перманентний, безперервний і робив би все законодавство нечітким і нестійким. А по-друге, парламент знову втягнувся б у тривалі, часом безплідні політичні дискусії і баталії, залишивши осторонь розв'язання найважливіших соціально-економічних проблем і передусім вчасний розгляд і прийняття державного бюджету на 1998 рік.

Треба також правильно розставити акценти в самому процесі внесення змін до Конституції, що має, образно кажучи, два боки медалі. З одного боку, позбавлені були всіляких юридичних підстав розтиражовані засобами масової інформації заяви окремих політиків про начебто можливий антиконституційний переворот у результаті прийняття поданих на розгляд сесії численних поправок до Конституції. Хоча, як відомо, антиконституційний переворот може відбутися тільки шляхом насильницького захоплення державної влади з метою зміни конституційного ладу країни. А в нас сама Конституція передбачає певну процедуру внесення до неї змін, що й намагалися зробити окремі депутати. Тому на запитання, законне чи не законне внесення змін до Основного Закону країни, відповідь однозначна: законне.

А з другого боку, чи так уже необхідно вносити їх саме тепер? Чи доцільні саме сьогодні такі зміни до Конституції? Чи приведуть вони до консолідації суспільства, гілок влади? А головне, чи в цілому для суспільства, для країни внесення змін до Конституції матиме позитивні наслідки? Як і в першому випадку, відповідь одна — ні.

Воно розв'язало б багатотижневі безплідні політичні дискусії з поправок (чому безплідні — бо важко розраховувати на те, що зрештою через місяць, два або три парламент проголосував би їх конституційною більшістю — 300 голосами), тим самим внесло б у суспільство чергове розпалювання політичних пристрастей, спровокувало новий виток протистояння між законодавчою і виконавчою владами. Замість того щоб новоспеченому Кабінету міністрів разом з парламентом дружно взятися за роботу, уряд було б втягнено в чергову політичну інтригу. Та й сам парламент змазав би можливість конструктивної, продуктивної роботи на завершальному етапі своєї діяльності, бо найважливіші законопроекти із соціально-економічної проблематики було б відсунено на узбіччя, поступившись місцем гуркотливій лавині політичних пристрастей.

Але як і в ніч прийняття Конституції, так і 28 серпня цього року, коли робилися спроби внесення поправок, парламент у своїй більшості успішно витримав ще один іспит на державну мудрість і політичну зрілість — залишив Конституцію непорушною.

Окремо хочеться прокоментувати народжену в кулуарах парламентських фракцій, озвучену у виступі на честь річниці Конституції Президентом країни і розкручену засобами масової інформації ідею про можливість продовження терміну повноважень нинішнього депутатського корпусу ще на один рік. Згодом ця ідея трансформувалася в ідею внесення поправок до Конституції з метою поновлення п'ятирічного циклу роботи і парламенту, і місцевих органів влади. Виграш від цього бачили в тому, щоб конституційно закріпити поєднання в один рік з розподілом за місяцями виборів президента, парламенту і місцевих органів влади, реалізуючи формулу: один рік країна дискутує, мітингує, голосує, потім п'ять років працює і так далі. Але політичний програш у разі реалізації цієї надто спокусливої ідеї за переходу на п'ятирічний цикл роботи Верховної Ради був би катастрофічний.

Перейшовши на п'ятирічний термін роботи парламенту і тим самим продовживши на рік свої повноваження, нинішня Верховна Рада не тільки остаточно себе дискредитувала б, а й мимоволі завдала б нищівного удару розвитку демократії і парламентаризму в Україні в цілому.

Відрадно зазначити, що й цього разу розум і здоровий глузд узяли гору в сесійному залі, і цю ідею було відкинуто. Вердикт парламенту твердий і незмінний. Чергові вибори до Верховної Ради мають відбутися відповідно до чинної Конституції — у березні наступного року.

Кажучи про підсумки роботи парламенту нинішнього скликання, треба відзначити вагомий внесок, зроблений у подальший розвиток парламентаризму в країні, в становлення та зміцнення демократичних інститутів влади, — обрання Конституційного суду і Рахункової палати. Еволюція політичних партій динамічна, посилилася їхня роль у політичному структуруванні суспільства.

Але найголовніше, хоч би як розгоралися в окремі періоди політичні пристрасті в суспільстві, хоч би як загострювалося протистояння між гілками влади, хоч би хто провокував і підштовхував ту чи ту сторону знайти аж ніяк не демократичні, але, здавалося б, дуже прості рішення, треба віддати належне і Президентові Л. Кучмі, і керівництву Верховної Ради, і всьому депутатському корпусові — їм завжди вистачало державної мудрості, виваженості і політичної зрілості не переступати межі. Тим самим Україна, на відміну від більшості країн СНД і частини східноєвропейських держав, не раз продемонструвала всьому світовому товариству виняткову відданість курсу демократичних перетворень у країні, вміння знаходити цивілізовані рішення в найскладніших, у найбільш, здавалося б, заплутаних, майже безнадійних ситуаціях.

Не можна обминути ще одну політичну проблему, яку найближчими днями Верховна Рада має розглянути і прийняти щодо неї остаточне рішення. За яким законом про вибори обиратимуть майбутній парламент: за старим, нині чинним — побудованим на мажоритарній системі з виборами по виборчих округах, за старим —із внесеними змінами, чи за новим — побудованим на змішаній системі, в тому числі і виборах за партійними списками?

Намагаюся внести ясність у суть проблеми, бо дуже часто у виступах окремих політиків, у численних публікаціях у засобах масової інформації цілі плутають із засобами їх досягнення. А суть полягає ось у чому. Всі депутати, всі політичні партії та й усе суспільство загалом зацікавлені в тому, щоб ефективність законотворчої роботи наступного парламенту була значно вища, ніж нинішнього. А для цього слід зробити все можливе, щоб наступний законодавчий орган був максимально політично структурований. Щоб у новій Верховній Раді з'явилися політичні сили, здатні взяти на себе відповідальність за ситуацію в країні та вихід із економічної кризи. З цим згодні всі. Але це мета. А які засоби її досягнення?

Одні вважають, що обирати політично структурований парламент можна буде, проводячи вибори за партійними списками. Якщо не буде виборчих округів. Якщо буде один загальний виборчий округ — уся Україна. Якщо конкретні виборці голосуватимуть навмання не за конкретних кандидатів у депутати, а лише за партійні прапори та партійні гасла. А коли виборчий чад мине, завершиться підрахунок голосів, прапори і гасла розсунуться, то за ними можуть постати такі сумнівні особи, поставлені партійними лідерами, яких ніколи населення не обрало б до парламенту. Вони не тільки не реалізують ті ідеї, за які люди голосували, а навпаки, ці ідеї дискредитують. Але буде вже пізно. Кого конкретно призначити депутатом, вибиратиме не народ, а партійні керманичі.

З моєї точки зору, слід припинити ошукувати людей і не вирішувати за них, хто має представляти їхні інтереси в парламенті. Все має бути чесно і відкрито. А для цього нехай політичні партії поряд із трудовими колективами, громадськими організаціями висувають від себе конкретних кандидатів у депутати у конкретних виборчих округах. Нехай за них агітують, підтримують їх. Головне полягає в тому, що виборці чутимуть, бачитимуть конкретних кандидатів, порівнюватимуть їх одне з одним, і найважливіше, на мій погляд, що вони голосуватимуть не лише за партійні прапори і партійні ідеї, а й за конкретних людей — хто саме ці обрані ними прапори триматиме і обрані ними ідеї реалізовуватиме. Частина політиків і депутатів виступає проти цього тому, що треба буде знову їздити у свої виборчі округи, зустрічатися з виборцями, надавати практичну допомогу в розв'язанні численних соціально-економічних та побутових проблем у регіоні, в місті, селищі тощо. Бо, звісно, простіше, коли був би один всеукраїнський округ і не треба було б займатися депутатам ані школами, ані лікарнями, ані дахами, ані вугіллям, ані газом тощо. На Заході, кажуть вони, парламентарії цим не займаються. Це так. У тій самій Америці або Англії. Але не тому, що не хочуть. А тому, що там таких проблем, як дах, що тече, у пенсіонера або відсутність вугілля для опалення у інваліда або ветерана війни, просто немає. Ці проблеми розв'язано вже десятки років тому. Та коли вони у них з'явилися б знову, то і їхні народні обранці, безперечно, серйозно цим займалися би. А у нас такі проблеми дуже дошкуляють. Тому самий статус народного депутата зобов'язує до того, що в Києві він має займатися загальнодержавними проблемами, а систематично приїжджаючи в свій виборчий округ, звітуючи перед виборцями, надавати їм максимально допомогу і сприяння у розв'язанні конкретних питань реальних людей, і насамперед ветеранів війни і праці, пенсіонерів та інвалідів. Другорядних питань немає. Всі, з якими вони звертаються під час зустрічей в округах до своїх обранців, для них — найголовніші.

Підсумовуючи, посилаюся на досвід Канади, де максимально політично структурований парламент сусідить із суто мажоритарною системою виборів по виборчих округах.

Раціональніше було б, напевно, внести в чинний Закон «Про вибори» невеликі поправки, щоб знизити з 50 до 20—25 відсотків кількість тих, хто взяв участь у виборах, щоб вони вважалися такими, що відбулися. Щоб можна було за один раз обрати новий парламент у березні наступного року, а не перетворювати цей процес, як нині, на перманентний, коли довибори в окремих округах відбувалися кілька разів протягом трьох років за рахунок розтринькування коштів із державної казни.

У контексті прийняття Закону «Про вибори» по виборчих округах, а не за партійними списками, напрошується внесення невеликої поправки до Конституції щодо відкликання депутата своїми виборцями. Гадаю, що таку поправку наступний парламент має в обов'язковому порядку прийняти. Але ця поправка має право на життя у разі, коли вибори відбуватимуться лише за мажоритарною системою. А в разі проведення виборів за партійними списками така можливість у конкретних виборців конкретного виборчого округу відкликати свого конкретного депутата за незадовільну роботу відпадає. Я категорично проти того, щоб святе право виборців відкликати своїх депутатів через невдоволеність їхньою роботою переходило до рук партійних бонз, які використовуватимуть це право для боротьби з неугодними.

У разі швидкого позитивного розгляду в сесійному залі Закону «Про вибори» парламент одержує справді унікальну можливість конструктивно, творчо, у тісному взаємозв'язку з урядом працювати над розв'язанням найважливіших соціально-економічних проблем, прийняттям бюджету, підвищивши ефективність законотворчої роботи, гідно завершити останній етап своєї діяльності. Тим самим він закладе добрі стартові умови для роботи нового складу парламенту.

Михайло ЧЕЧЕТОВ,
заступник голови Комітету з економічної політики і управління народним господарством, народний депутат України.

МАТЕРІАЛІЗОВАНА ЖАЛІСТЬ ДО СОЛДАТСЬКИХ ЖИВОТІВ

Тил

НЕЗАПЕРЕЧНА аксіома: «голодний солдат — поганий солдат», схоже, стала епіграфом до тендера, проведеного Центральним продовольчим управлінням Збройних сил України для потенційних постачальників провіанту армії.

— Економічна криза, перехід до ринкових відносин породили проблеми, пов'язані із забезпеченням армії продукцією тилового призначення, передусім —продовольством, — коментує голова конкурсної комісії, начальник управління замовлень і зв'язків з промисловим комплексом полковник Володимир Дубінін. —Це другий конкурс із закупівлі продовольства, що його проводить центральне продуправління МО України. Він має відібрати на альтернативних умовах постачальників для споживачів структур Міністерства оборони.

На тендер було виставлено продукцію в таких обсягах: картопля — 30 000 т, морква — 2 000 т, капуста — 6 000 т, цибуля - 2000 т, буряки — 4000 т, олія — 1200 т, яловичина — 4000 т (необхідна кількість на квартал), риба с/м — 2000 т; консерви м'ясні — 12 млн. умовних банок (жерстяні банки по 338 гр.), крупи — 3000 т, макаронні вироби — 4000 т, молоко згущене — 3 млн. ум. банок, томат-паста — 160 т, сухофрукти — 400 т.

«Куй залізо, не відходячи від каси», — казав кримінальний елемент в улюбленому радянському «кінотрилері» «Діамантова рука». Тиловики дотримуються цієї поради, здійснюючи сезонну закупівлю нового врожаю. Для цього потрібно 18 млн. грн. Щоправда, напередодні проведення тендера (4 вересня) на рахунки центрального продовольчого управління ВС України надійшло кілька мільйонів національної валюти. Але ці надходження тут-таки пішли за старі борги —військовики ще не спромоглися розрахувалися з господарствами за минулорічний урожай, який уже давно з'їли...

На «торги» до можливого замовника приїхали більш як 200 вітчизняних підприємств різної форми власності з 13 областей України.

Згідно з минулорічною постановою Кабінету міністрів № 411, бюджетним організаціям заборонено використовувати бюджетні гроші на закупівлю продтоварів іноземного виробництва.

Учасники тендера випробовували долю і прихильність армійських харчовиків на право отримання держзамовлення, тобто надійного й гарантованого ринку збуту.

Для замовника — військового відомства — головним було: купити якісний товар за малі гроші. За словами начальника Центрального продовольчого управління ВС України Івана Сікунди, сьогодні заборгованість з фінансування «шлункових» потреб української армії становить 72 млн. грн. На 1997 рік на харчування особового складу Збройних сил України потрібно 266 млн. грн. На 3 вересня отримано лише 32,4 млн. грн. із бюджету і 58,5 млн. грн. — за взаємозаліком з підприємствами.

За однакової ціни на товар перевагу віддають постачальникам, які пропонують свою продукцію з наступною оплатою шляхом взаємозаліків, погашення боргів підприємств-постачальників держбюджету. В ціні товару, який підприємство продає МО на суму платежів за податком на додану вартість, уже закладено прибуток цього суб'єкта економічної діяльності. 2/3 необхідного обсягу продовольства військовики закуповують саме за такою схемою.

Утім, рядового української армії не повинні хвилювати проблеми тилу. Він на передовій і має харчуватися тричі на день за будь-яких обставин. Щоб захисник Вітчизни за стратегічної потреби не пошкодував життя свого, його треба добре годувати...

Ольга ВІТЕР.

Ситуація

Шукали рядового...

Три з половиною доби на Житомирщині тривали пошуки рядового Олександра Акішина, який залишив пост зі зброєю в руках і зник. Як повідомив старший офіцер 8-го армійського корпусу у зв'язках із засобами масової інформації Володимир Соболь, до операції було залучено майже 300 офіцерів та прапорщиків, більш як 1100 солдатів та сержантів, вертоліт, 6 бетеерів, 40 автомобілів, 26 радіостанцій. Олександра затримали неподалік дачного масиву на околиці Житомира. Опору він не чинив.

Про причини вчинку рядового Акішина розповів командир армійського корпусу В'ячеслав Заболотний. Хлопець залишив пост, щоб покінчити життя самогубством, оскільки не бачить сенсу в житті і перспектив після служби в армії. На щастя, Олександр вчасно схаменувся.

Як з'ясувало попереднє слідство, батько юнака залишив сім'ю понад 10 років тому, мати померла від тяжкої хвороби. Їхній будинок розвалився, дві сестрички живуть у родичів.

Якщо це так, то виникає дуже багато запитань. І до військового комісаріату, який призвав юнака в армію, і до тих, хто мав вести виховну роботу в частині. Залишається сподіватися, що на них дасть відповідь військова прокуратура, яка веде слідство.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Нагородили тих, хто нас рятував

У Міністерстві України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків чорнобильської катастрофи — приємна подія. Наказом міністра Валерія Кальченка відзнаками «За відвагу в надзвичайній ситуації» ІІ ступеня нагороджено 12 осіб.

Шестеро військовиків міністерства одержали відзнаки за мужність і відвагу під час знешкодження вибухонебезпечних предметів на Донеччині, Луганщині, в Криму. Це старший прапорщик Анатолій Адамов, підполковник Володимир Колесников, майор Олександр Коломієць, старший лейтенант Сергій Ястреб, водолази-підривники Сергій Кудря та Олександр Свиридов. Кожен з них особисто знешкодив цілий арсенал бомб, снарядів і мін.

За самовіддані дії під час рятування людей та ліквідації наслідків зсуву в Дніпропетровську аналогічними відзнаками міністерства нагороджено старшого лейтенанта МВС Сергія Волошина, керівника науково-інженерного центру «ПРОТЕКТ» Дніпропетровська Леоніда Гінзбурга, рятівника-водія МНС Віталія Козленка, рядового Миколу Смірнова. Відзначено й ліквідаторів наслідків грунтового зсуву в столиці Юрія Карпенка (підприємство пальо-бурових робіт) та Володимира Петренка (ВАТ «Київметробуд»).

Указом Президента України орденом «За мужність» ІІІ ступеня за особисту мужність і відвагу під час ліквідації наслідків стихійного лиха нагороджені військовослужбовці дрогобицької окремої мобільної бригади МНС — підполковник Зіновій Макух, котрий врятував понад 160 чоловік під час стихійного лиха у Львівській області та старший лейтенант Петро Михайлик, котрий особисто вивіз із зони затоплення понад 70 чоловік, які стали заручниками стихії в місті Глухолази Республіки Польща.

Юлія ЗАХАРЧЕНКО.

На знімку: лауреати президентської нагороди підполковник Зіновій Макух та старший лейтенант Петро Михайлик.

Фото Анатолія ЛИСЕНКА.

Райцентр «закритого типу»

«Моя міліція...»

З нашою міліцією багато хто знайомий. Одні — з фільмів і книжок. Інші — особисто. Багато хто побував у відділеннях, не вчинивши нічого кримінального, просто потрапивши «під план» наприкінці або на початку місяця. Так, мою подругу з чоловіком забрали у відділення й побили тільки за те, що вони перебували в кав'ярні, де відбувалася бійка.

Я говорила про «мою міліцію» з багатьма знайомими, і кожен повідав свою історію запізнавання з охоронцями порядку, втішаючи мене, мовляв, я ще легко відбулася. І все-таки хочу поділитися власним досвідом ночівлі (аж ніяк не романтичної) у Фастівському відділенні залізничної міліції.

Приїхавши на дачу й не заставши там батьків, з важкою сумкою і кішкою у кошику я поплenталася назад на станцію. Та, на жаль, остання електричка на Київ уже відправилася. Ночувати просто неба не хотілося. Тітонька-касирка порадила дістатися Фастова (найближчий райцентр) і заночувати на вокзалі.

Там мене і взяли. Не встигли ми з кицькою вмоститися на підвіконні біля вокзального буфета, як позаду виріс міліцейський патруль. Зробивши з мене злісну самогонницю (на дачу я везла пляшку самогону, щоб розрахуватися з будівельниками), на мені зробили «план». Оголосивши нетверезою, привели до відділення. Я протестувала. За що заплатила розтягом зв'язок руки та ноги й була «нагороджена» наручниками.

Мов за помахом чарівної палички, з'явилися свідки, котрі, либонь, чергували за дверима: з вигляду одна —базарна торговка, друга — алкоголічка-бомж. Навіть не глянувши на мене, вони пройшли за стійку і підписали все, що їм було сказано.

Я даремне намагалася з'ясувати прізвища тих, хто мене затримав. Один з них демократично дозволив називати його «паном капітаном». Прізвища свого капітан не назвав.

Усі мої прохання — принести води, відвести до туалету, зв'язатися з Києвом, пустити до мене кішку (бідолашну тварину прив'язали до ніжки стільця) — було проігноровано, у відповідь — матюки й образи. А що я також не назвала себе «панові капітану», мене вирішили полякати. Молодший сержант Совеєнко розповів кілька вражаючих історій про те, як гвалтують у міліції, і наостанок повідав про те, як відрізав голову своєму собаці, що обіцяв зробити і з моєю кішкою.

Уранці всіх «ув'язнених», крім мене, відпустили. А мені, мабуть, «по блату» було обіцяно приймальник-розподільник на 30 діб на підставі того, що я залишилася інкогніто, хоча в моїх речах була накладна з паспортними даними. І все-таки до полудня наступного дня, перед тим «конфіскувавши» з мого гаманця три гривні (копійки лишили) і приписавши 176 і 178 статті Адміністративного кодексу, нас з кицькою відпустили. Коли ми залишали наш нічний притулок, до міліції прийшло подружжя, у якого напередодні на станції Вишняки під Фастовом пропала дочка. Вони сподівалися на допомогу міліції.

Я одержала багаті враження про Фастів. Тепер я знаю, що це — райцентр «закритого типу», де немає води, немає зв'язку з Києвом, немає законів, натомість є безмежна влада місцевої міліції й губляться діти...

Постраждала Ольга МАКСИМОВА.

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

Правда водія тепер у законі

Наказ про введення в дію Типових правил взаємовідносин міліції з учасниками дорожнього руху та власниками транспортних засобів підписано в Міністерстві внутрішніх справ України. Документ, що віднині стає на захист прав громадян, спрямований насамперед на зміцнення законності в діяльності органів внутрішніх справ, особливо Державтоінспекції, піднесення культури поведінки співробітників міліції. Разом з тим він підійме планку вимог і щодо дисципліни водіїв.

У документі вперше подано конкретний перелік підстав зупинення транспортних засобів працівниками ДАІ та порядок цієї процедури, причин вилучення посвідчення водія та заборони експлуатації транспортних засобів. Нові правила чітко регламентують правові аспекти стосунків працівників міліції з учасниками дорожнього руху, визначають повноваження працівників міліції, основні права й обов'язки водіїв.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

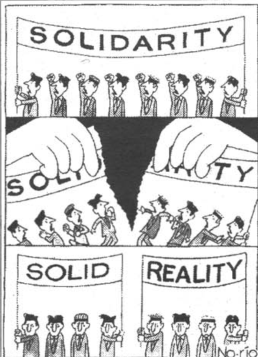
НОВЕ ЮГОСЛАВСЬКЕ РОЗЛУЧЕННЯ: МІФ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ

Вийшовши з автобуса в маленькому курортному містечку Чорногорії, я опинилася біля незатишного автовокзалу, на стінах якого, замість традиційного «Добродошли», красувався напис: «Чорногорія в Югославії — так, у Великій Сербії — ні!»

Нинішня Союзна Республіка Югославія складається з двох суб'єктів федерації: Сербії й Чорногорії. Широкі права останньої у внутрішньополітичному й економічному житті ніколи не завдавали Белграду клопоту — навіть у роки жорстких санкцій, коли жити під спільним дахом, що називався СРЮ, означало добровільне приречення на ізоляцію. Але тепер, коли найдошкульніші зовнішньополітичні проблеми нібито розв'язано, головного болю керівництву союзної Югославії завдає саме ситуація на півдні, й не лише у неспокійному Косово, а й у донедавна лояльній Чорногорії.

Чергове загострення стосунків між Белградом і Подгорицею може виникнути вже на початку жовтня, після чорногорських президентських виборів. Річ у тім, що єдиною впливовою політичною силою у цій республіці й гарантом югославської єдності була Демократична партія соціалістів Чорногорії, але єдність її давно порушено якраз через різні погляди на майбутнє відносин Подгориці з Белградом. Конфліктують усередині ДПСЧ табори, очолювані Момiром Булатовичем (нинішнім президентом Чорногорії) й Міло Джукановичем (прем'єр-міністром). Першого влаштовує нинішній рівень відносин із Сербією, а прем'єр — прихильник чорногорської самостійності. Окрім того, намагання Сербії звести статус співбрата до рівня автономного краю і пов'язана з цим «митна війна» Сербії з Чорногорією серйозно підмочили репутацію ідеї спільних уз. Отож Мілу Джукановича чорногорці цінують саме завдяки його виваженій економічній політиці, що дала можливість виграти «війну на кордоні». Йому симпатизує насамперед та чверть населення Чорногорії, яка воліла б бачити суб'єктів югославської федерації незалежними державами.

Отже, Булатович асоціюється у виборців з Белградом і не таким уже авторитетним тут Слободаном Мілошевичем, президентом Сербії; Джуканович — з економічною самостійністю маленької республіки, котра незабаром може перерости у незалежність політичну. А каменем спотикання у стосунках колишніх соратників став закон Республіки Чорногорія «Про вибори Президента», за яким кожна партія може висунути лише одного кандидата у президенти. Бажаючи додати до власного іміджу ще й партійний авторитет, обидва кандидати намагаються постати лідерами ДПСЧ. Олії у вогонь підлила й чорногорська виборча комісія, яка, зареєструвавши в липні цього року Мілу Джукановича кандидатом від ДПСЧ, пізніше провела таку саму реєстрацію стосовно президента (і теж на основі рішення з'їзду партії). Справа дійшла до Установчого суду Чорногорії, котрий і висловився на користь Булатовича.

Слово «Solidarity» перекладається з англійської як «солідарність», «solid» — твердий, «reality» —дійсність. Чи не така, як на малюнку з журналу «Look Japan», сувора дійсність чекає на сербів та чорногорців?

Таким чином, теперішній прем'єр втратив ініціативу, якою спочатку володів. Можливо, це сталося внаслідок скромнішої поведінки Джукановича (формально лідером «його частини» в партії є Міліца Пеянович-Джурішич), а можливо, через те, що його суперникові партійне прикриття було необхідне набагато більше.

Рішення Установчого суду нічого, крім шкоди, авторитетові соціалістів не принесло. За останніми опитуваннями, рейтинг прем'єра Джукановича хоч і не набагато, але випереджає показники нинішнього президента, а тому вперше з 1991 року зміна влади в Чорногорії може стати реальністю. Так само, як і нове югославське розлучення: якщо легковажливе ставлення Сербії до «братньої республіки» не зміниться, то чорногорці підуть далі самостійно. Нинішня розстановка політичних сил у республіці робить такі перспективи цілком можливими.

Оксана БУНЬКІВСЬКА.
Подгориця—Київ.

Машиніст Лужков мріє про купейний вагон

В останньому номері впливового німецького журналу «Шпігель» вміщено статтю, що розповідає про святкування 850-річчя Москви. Значну частину публікації присвячено мерові російської столиці Юрію Лужкову.

Лужков досконало володіє усіма сучасними пропагандистськими прийомами, а обсяг його повноважень анітрохи не менший, ніж колись у секретаря міськкому партії, зазначає «Шпігель». Без нього в цьому місті неможливо нічого — а з ним можливо практично все. Міська влада має, зокрема, всі підстави стверджувати, що платники податків сплатили тільки восьму частину всіх видатків на проведення урочистостей. Левову частку грошей мер роздобув з інших джерел: адже він повністю контролює економічне життя міста. Іноземні фірми, серед яких «Вольво» та «Самсунг», і російські гіганти «Лукойл» чи «Менатеп» шалено конкурували один з одним за право виступити в ролі спонсорів ювілею Москви — адже в майбутньому це може принести чималу вигоду.

Нещодавно один із політиків заявив, що Москва — це локомотив усієї країни, а московський мер — машиніст цього локомотиву. Втім, будівник капіталізму Лужков, напевно, був би не проти пересісти і до купейного вагона — коли там звільниться місце Єльцина...

За повідомленням радіостанції «Німецька хвиля».

Хроніка. Факти. Події

● *Багдад*

Останнє слово за Олбрайт

Ірак зможе безперешкодно експортувати нафту в обсягах, передбачених Радою Безпеки ООН, якщо Вашингтон змінить негативне ставлення до того, що протягом трьох останніх місяців Багдад не здійснив поставки сировини у встановлені терміни. Як стало відомо, всі її члени готові погодитися з тим, щоб Ірак експортував кількість нафти, якої не вистачає, понад дозволені квоти на протязі наступних трьох місяців. Однак делегація США зможе проголосувати за резолюцію лише після того, як відповідне рішення буде прийняте державним секретарем Мадлен Олбрайт.

● *Мадрид*

Міжнародна поліція? Щось новеньке

За створення міжнародної поліції, яка стала б доповненням миротворчих сил і брала б участь у нормалізації ситуації в різних регіонах, висловився Генеральний секретар НАТО Хав'єр Солана.

Виступивши у місті Альмуньєкар (Іспанія) на літніх курсах, організованих Університетом Гранади, він заявив, що міжнародне співтовариство мало б приступити до більш активного та серйозного розгляду цієї проблеми.

● *Афіни*

Не лякайте наляканих

Греція підніме питання про демілітаризацію протоки Босфор, якщо Туреччина наполягатиме на своїй загрозі подати на Грецію в Міжнародний суд у Гаазі щодо питання про демілітаризацію островів у східній частині Егейського моря. Про це заявив міністр національної оборони Греції Апостолос Цохадзопулос.

● *Пхеньян*

У КНДР – не 1997-й, а 86 рік

Учора КНДР відзначала День заснування республіки. Тисячі пхеньянців із квітами в руках прийшли до статуй і портретів колишнього президента КНДР Кім Ір Сена, що помер 1994 року. З його ім'ям пов'язане створення 9 вересня 1948 року і подальший розвиток Корейської Народно-Демократичної Республіки.

Окрім того, з учорашнього дня в країні введено нове літочислення. Постанову про це прийнято центральними органами влади 8 липня цього року, в третю річницю з дня смерті «великого Чучхе». Новий відлік часу починається з 1912 року, коли 15 квітня народився Кім Ір Сен. Дату в газетах за 9 вересня написано таким чином: «Чучхе 86-й (1997-й) рік, 9-й місяць, 9-й день».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Вестдал може привести коней до води. Але змусити їх пити...

Коли ми готували цю конференцію, то постійно нагадували організаторам з боку Оттави: ви маєте справу з Україною. Тут складна економічна ситуація, усі справи відкладають на останню хвилину, але вже останньої миті зроблять навіть більше, ніж потрібно...

Приблизно так Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Крістофер Вестдал розповідав про підготовку першої конференції «Канадсько-української ділової ініціативи» (КУДІ), що цього року відбулася в Канаді. Минулого тижня до посольства було запрошено близько десяти учасників конференції, щоб спільно підбити підсумки, а також узяти участь у презентації нового проекту «Українська промислова виставка в Інтернет».

Щодо конференції КУДІ, то наша газета писала про неї чимало. Але для тих, хто вперше чує цю назву нагадаємо: КУДІ створено з ініціативи канадських приватних компаній, які сподівалися завдяки контактам, започаткованим на спільній конференції, знайти партнерів в Україні. Власне, так воно й сталося. Як зазначив Крістофер Вестдал, якщо й були якісь проблеми під час конференції, то це — проблеми успіху. З української сторони у конференції взяли участь 240 учасників, а з канадської — ще більше. А якщо зі 100 контактів вигорить хоча б один контракт, то поїздку можна вважати вдалою.

Наступна конференція, очевидно, відбудеться 1998 року і цього разу — в Україні. Підготовка до неї розпочалася вже нині. Одним із кроків можна вважати і проект «Українська промислова виставка в Інтернет», своєрідний електронний каталог, в який занесуть інформацію про українські підприємства та фірми, що працюють у машинобудівній, металургійній, енергетичній, агропромисловій, хімічній, аерокосмічній, телекомунікаційній галузях. Тобто у сферах, де Україна має, що запропонувати зарубіжним інвесторам.

До речі, деякі українські підприємці, які побували в Оттаві, скаржилися, що канадських бізнесменів цікавить Україна лише як ринок збуту, а наші сподіваються на створення СП.

«КУДІ не має грошей і не може спрямовувати інвестиції в Україну, — каже Крістофер Вестдал, — так само не під силу це й Посольству Канади. Єдине, що ми можемо зробити, — привести коней до води, але змусити їх пити нам не під силу. Коли ми говоримо канадським бізнесменам, що їм варто вкладати гроші в українську економіку, ті запитують: а чи є приклад успішного співробітництва канадських фірм з українськими? Сподіваюся, після цьогорічної конференції такий приклад буде».

Наталя ФІЛІПЧУК.

Аномалії

Бідний Сірко

Як нашого «ватага сильного» спіткала доля оплаканого Шекспіром Йорика

1 серпня 1680 року (за старим стилем) помер Іван Сірко, ватаг сильний, як записав літописець. 2 серпня його прах було поховано з військовими почестями в Чортомлицькій Січі на Січовому кладовищі. Десятки років І. Сірко очолював Чортомлицьку Січ, водив звідси козаків у переможні сухопутні та морські походи. Нині його прах покоїться в землі Капулівки (Нікопольський район).

Проте слово «покоїться» щодо останків І. Сірка вживати складно. Останкам наших видатних предків загалом добряче дісталося. Могилу Б. Хмельницького сплюндрували поляки. Зруйновані, забуті або стерті з лиця землі могили інших видатних козаків. Збереглася до нашого часу на Низу в січовому краї тільки могила І. Сірка в Капулівці, та ще Й. Гладкого в Запоріжжі. Однак могилу І. Сірка кілька разів плюндрували. Ні, не вороги — турки чи татари, котрим він найбільше завдав клопоту, а такі самі православні християни, як і він. Так, 1709 року московські війська О. Меншикова за наказом Петра І зруйнували Чортомлицьку Січ, поглумилися над козацькими могилами. Свіжі могили розривали, трупам рубали голови. А живих вішали на плавучих шибеницях і пускали вниз Дніпром. Тоді ж було розбито кам'яний хрест на могилі І. Сірка, а саму могилу зрівняли із землею. 1732 року козаки перенесли останки кошового на нове місце — з Січового кладовища в Капулівку. На могилі поставили надгробний камінь, який зберігся до нашого часу.

1775 року, уже за наказом Катерини II, під час руйнування Нової (Підпіленської) Січі зазнала нової руйнації і могила Сірка. Але особливого знущання вона зазнала в наш час.

У вересні 1967-го юні екскурсанти однієї з шкіл Орджонікідзе розхитали і звалили надгробний камінь, який розколовся навпіл. Сліди цього може побачити кожний — розбитий надгробок скріпили залізною шиною.

У листопаді 1967-го останки кошового було перенесено на нове місце, до підніжжя Сторожової могили. Під час цього перенесення череп Сірка таємно вилучили і відправили до Москви, в Інститут антропології ім. М. Миклухо-Маклая. Учениця професора М. Герасимова Г. Лебединська за ним відтворила риси обличчя І. Сірка. Пізніше було виготовлене погруддя, яке встановили 1980 року.

На початку липня 1990-го череп кружним шляхом (через Київ, Дніпропетровськ) потрапив до Нікополя. На початку серпня мало відбутися святкування 500-річчя Запорозького козацтва. До свята череп разом з останками хотіли допоховати. Допоховання було призначене на 22 липня. Проте цього не відбулося.

Останніми днями, завдяки публікації в газеті «Південна зоря», громадськості стало відомо, що черепу І. Сірка загрожують нові біди. X сесія Нікопольської ради вирішила передати його до Дніпропетровського історичного музею. Газета взялася провести громадське опитування населення і запропонувала чотири варіанти розв'язання проблеми: перепоховати череп; віддати на збереження до Дніпропетровського історичного музею; віддати до Нікопольського музею; спалити (!) і розвіяти прах над курганом.

Передачі черепа в музей може бажати лише людина байдужа до святинь українського народу, а його знищення — хіба що злісний ворог України.

Могила кошового — археологічна пам'ятка державного значення, його останки — святиня народу. Отже, вирішення їхньої долі не може бути компетенцією районної ради. Документів про вилучення черепа, про передачу і повернення нема. Чи належав він справді Сірку? Щоб вирішити всі ці проблеми, потрібно створити державну комісію, включивши до її складу антропологів, істориків, юристів, представників влади. Тим часом череп І. Сірка передати на зберігання до Нікопольського краєзнавчого музею і запитати думку нащадків І. Сірка. Це — Григорій, Микола, Іван Сірки — по батьківській лінії і Радислава Капніст, дочка Марії Капніст-Сірко, — по материнській.

А наша думка (моя та членів товариства «Чортомлицька Січ») така: поховати і останки, і череп за християнським звичаєм в окремій могилі з відтворенням її первісного вигляду.

А де, коли і як — це вже інша проблема.

Л. БУРДА,
вчитель історії.

Капулівка
Дніпропетровської області.

Безкрай

Депутат? В буцегарню!

або Ув'язнення в ізолятор — не запобіжний захід

Останні п'ять років, незважаючи на всюдисущий економічний хаос, Бахмацька лісоторговельна база працює стабільно. На подив злостивців, колектив, що його очолює депутат міськради Микола Бондаренко, виконує план роздрібного товарообігу, справно розраховується з бюджетом.

Але раптом підприємство потрапило під пильний погляд правоохоронних органів. З подачі колишніх працівників бази Сергієнко і Савченко, які звинуватили керівників у зловживанні службовим становищем, до Бондаренка зачастили працівники контрольно-ревізійного управління, держінспекції з цін. Жодних порушень вони не виявили, прокуратура відмовилася порушувати карну справу. Постанову прокурора Бахмацького району після додаткових перевірок залишено без змін обласною і Генеральною прокуратурами. Було це восени 1996 року.

А в квітні ц. р., як сніг на голову, «впала» постанова обласної прокуратури про порушення карної справи за фактами зловживання владою посадовими особами бази. Мабуть, комусь не спалося, коли ні в чому не винний директор жив і працював з гордо піднятою головою.

Уже 18 квітня Бондаренка запросив до себе слідчий облпрокуратури Силиченко. В присутності начальника відділу з боротьби з організованою злочинністю міськуправління міліції Неділька слідчий допитував директора як свідка цілих чотири години. Після цього Силиченко оголосив, що Бондаренко підозрюється в здійсненні злочину і до нього обирається запобіжний засіб — утримання під вартою в ізоляторі тимчасового утримання. «До прийняття рішення про арешт», — кинув слідчий. Так депутат міськради опинився за гратами. Витримати таке беззаконня, грубе, зневажливе ставлення до себе Бондаренко, який страждав на гіпертонію, не міг — до нього двічі приїздили лікарі швидкої допомоги. Вони настійно рекомендували хворому спокій та постільний режим, але Силиченко був непохитний. Він тримав хворого під вартою, нехтуючи не тільки важкий стан, а й статус депутатської недоторканності. Наступного дня Бондаренка перепровадили — під охороною, в наручниках, на очах у мешканців міста — із міліцейського ізолятора в районну лікарню. Там його лікували під невсипущим оком працівника міліції. Як особливо небезпечного злочинця, що становить загрозу для суспільства.

А через день депутата звільнили. Але не як незаконно затриманого, а за станом здоров'я...

Тільки через 17 днів після звільнення з-під варти районна прокуратура направила в міську раду подання (?) про отримання згоди на притягнення Бондаренка до кримінальної відповідальності. Депутати, природно, «прохання» прокуратури не взяли до уваги — справу про винуватість Бондаренка було просто сфабриковано.

Отже, фальсифікатори повинні постати перед судом? Позов про відшкодування морального збитку депутат Бондаренко має намір подати. Та вже сьогодні він отримує відписки, нашкрябані наче під копірку, із прокуратури та УВС Чернігова: «До вас не було застосовано запобіжний захід... Щодо питання короткочасного затримання в законі обмежень стосовно депутата немає...»

Чи візьметься хтось у Генпрокуратурі прокоментувати хоча б ці дві фрази? Втім, більше надії на суд...

Володимир КАРЛІН
(спеціально для «Голосу України»).

Ви нам писали

Освіта — безплатна, підручник — ні

На лист пана В. Валенчука з селища Червоний Донець, що на Харківщині, оперативно зреагував методично-видавничий Центр організації, випуску та доставки освітянської літератури, підпорядкований Міністерству освіти України. Він уповноважений розставити всі крапки над «і» у справі забезпечення школярів підручниками. Відповідно до статті 53 Конституції держава гарантує доступність і безоплатність повної загальної середньої освіти, та не безоплатні підручники. Плату за користування «розумним, добрим, вічним» установлено, виходячи з постанови Кабміну від 31.08.1996 року й відповідної інструкції Міносвіти. Куди йдуть отримані таким чином батьківські кошти? На те саме — друкування найнеобхідніших підручників. За декілька останніх місяців їх видрукувано вже шість назв.

Ураховуючи делікатну ситуацію, що склалася з невиплатою зарплатні, в окремих випадках дітям дозволяють користуватися підручниками з бібліотечного фонду не те що безплатно, але з продовженням терміну оплати.

Пільги мої, пільги

Абзац з листа

ЯК СПРАВА не в грошах, а в їх кількості, так само вона — і не в пільгах, а в їх адресатові. Навіть у прозорому, логічному суспільстві, яке довіряє не емоціям, а адвокатам, визнають, що пільга — річ тонка. То що вже казати нам, чий адміністративний казан поки що мало чим відрізняється від соціалістичного: так само гидко булькає, вода каламутна, простір закритий і на всіх не вистачає. Мабуть, єдина порядна людина, яка може відчувати себе в цій стихії стрімкою блискучою рибкою, — Оруелл. Усім іншим зраджує або почуття міри, або гумору. Тому й з'являються цікаві пропозиції. Наприклад, зліквідувати пільговиків як клас. За допомогою шибениць, чи як? Нам здається, що все-таки гуманніше зліквідувати саму пільгу як категорію. А тим, кому без неї не обійтися, наприклад інвалідові, справно щомісяця доплачувати готівкою.

Прокурор – не баба. Сторож – теж

Чому заслужений учитель чи лікар, що має 53 роки трудового стажу, отримують пенсію 51 гривню, а сторож чи прибиральниця колишнього обкому партії, ба навіть ЗАГСу — 97 гривень?

М. БУЖА.

Чернівці.

***

Отже, прокурор і податковий інспектор неспроможні заплатити за користування електроенергією, проїзд абощо, а баба-пенсіонерка, котра отримує 50 гривень, може купити й три тонни вугілля на зиму по 140 гривень кожна, й балон газу, і хліба з цукром. Та ще й за електроенергію заплатити чималі гроші.

М. ПЕТРОВСЬКИЙ.

Суми.

55 років тому: хто гусей пас?

Скільки у верхах наплодили отих учасників Великої Вітчизняної війни. Всі «воєнні» учні молодших класів нині — учасники війни. Підніс колись на літніх канікулах жінкам на току відро води десятирічний хлопчик — учасник війни. Як на мене, то учасником має бути тільки той, хто був евакуйований у глибокий тил від Волги до Уралу і справді кував перемогу. Особисто я практично з перших днів війни трудився на заводі в Сталінграді, згодом — на Уралі й у Казахстані. Я, підліток, не лише сам працював до цілковитого виснаження, а й бачив, як люди падали з ніг від голоду й перевтоми. Працювали по 12 годин на добу без вихідних. Спали в бараках, мерзли, хворіли. А що ж то за учасник війни, коли він, поснідавши вдома, йшов о 8-й годині в установу чи організацію та ще й отримував за це гроші й хлібну картку на 500 грамів. Ми, підлітки, за свою непосильну працю мали в тилу лише 300 грамів і баланду.

М. ПАВЛОВСЬКИЙ.

Верхній Рогачик Херсонської області.

***

У вересні 1943 року червоноармійці визволили нас від окупантів, і ми пішли до школи. Нам дали завдання — сушити картоплю для армії, вишивати хусточки та плести рукавиці. Треба було вставати вдосвіта разом з мамою і різати ту картоплю, щоб поставити в піч. Я і сестра здали сушеної картоплі найбільше в районі (Градизький район Полтавської області), і на урочистій лінійці нас преміювали матерією на плаття. По закінченні 4-го класу поставили завдання: виробити не менш як 30 трудоднів. Я працювала в підлітковій ланці: пасинкувала тютюн, рубала його й розвішувала в сушарні, полола баштани, соняшники, сою, зяб, возила воду людям. З вересня тиждень чи два навчалися, а потім ішли копати моркву, столові буряки, збирати картоплю. А ще ж заготовляли дрова й соняшничиння. Підтвердити свою участь у роботі не маю змоги, бо там, де я жила, гуляють хвилі Кременчуцького моря.

Марія ОДАРИЧ.

Сокиринці Чернігівської області.

***

Верховна Рада узаконила безліч пільговиків, які розтринькують державний бюджет. Куди не кинь оком — скрізь учасники війни. З легкої руки народних депутатів ними стали навіть ті, хто в роки війни й гусей не пас.

М. К.

Кобеляки, Полтавської області.

«Буржуї» теж плачуть

Надто багато пільговиків. Чи не пора їх зліквідувати, як клас буржуя?

Микола КЛИЧОВ,
пенсіонер-шахтар.

Донецьк.

***

Пенсіонерам та інвалідам, у яких доходи менші за середньомісячну зарплатню в Україні, дати надбавку до пенсії на проїзд у транспорті та придбання ліків — гривнями.

В. ТИМЧЕНКО.

Первомайський Харківської області.

***

Нині роз'єднали всі служби. Окремо треба бігати за оформленням субсидії до міськводоканалу, тепломережі, міськгазу, енергозбуту, ЖЕКу, виконкому, а тоді вже —до відділу субсидій, де приймають двічі на тиждень. От і ганяють людей на милицях упродовж півроку. Декотрі зовсім не платять і не бігають, бо не в змозі рухатися. А працівники роздутих штатів ходять по помешканнях і погрожують: відключимо воду, газ, світло, заберемо квартиру. Мене вразив один випадок у ЖЕКу. З кабінету вискочила жінка років 74 і в сльозах закричала: «Дайте рушницю, я їх застрелю!» Я запитала: у кого ви будете стріляти? Вона каже: у тих, хто такі закони пише! Їй відповіли, що ті, хто пише, сидять у Києві й мають охорону, яка теж уміє стріляти. Жінка раптом заспокоїлася і з гідністю відповіла: «Краще загинути від кулі, аніж від голоду».

Ніна ІВАНОВИЧ.

Дзержинськ.

Для производителей и инвесторов

АО ОТ Концерн «Весна» (Радиозавод) г. Днепропетровск в связи с окончанием модернизации производства начал продажу высвободившихся недвижимых промышленных объектов (производственные корпуса и помещения, обособленные цеха, отдельно стоящие административные здания и склады). Есть все коммуникации, территория и подъездные пути.

***Рассмотрим любые предложения** (долгосрочная аренда с выкупом, совместная деятельность).*

***Приглашаем к сотрудничеству** на договорной основе **посредников** по продаже недвижимости.*

Обращаться:

320091, г. Днепропетровск, ул. Ленинградская, 68,
АО ОТ Концерн «Весна», управление по недвижимости.

Справки: тел.
(0562) 78—23—82, 45—53—42, факс 44—70—62.

ТТЦ «Електрон» — дочірнє підприємство ВАТ «Концерн-Електрон» м. Тернополя повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймають протягом двох місяців з моменту публікації оголошення; тел.-факс: 24-41-47.

Національний виставковий центр України, Київ

запрошує відвідати

15—19 вересня 1997 року

міжнародну спеціалізовану виставку

Поліграфія-97

У павільйонах № 3, 7, 17 буде представлено:
- широкий спектр сучасних поліграфічних технологій і обладнання;
- паперову продукцію;
- супутні матеріали.

Організатор —
Національний виставковий центр України.

Довідки за телефонами:
(044) 251-91-13(14), 251-91-15(16).
Факс (044) 251-91-12(26).

Арбитражным судом Луганской области (348016, Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3-а) возбуждены дела о банкротстве:

1. №05/156-10/136б МЧП «Фриз» (349900, Лисичанск, ул. Ворошилова, 5; р/с 1468203 в Лисичанском отделении Укрсоцбанка, МФО 304096);
2. №05/175-9/147б ООО «Артис» (349913, Лисичанск-13, ул. Первомайская, 201-а; р/с 467823 в Лисичанском отделении Проминвестбанка, МФО 404416);
3. №05/176-9/149б ЧП «Апекс» (349906, Лисичанск, ул. Дзержинского, 10; р/с 609535 в Лисичанском филиале Реал-Банка, МФО 304524);
4. №05/177-9/148б ООО ПКФ «Веста ЛТД» (349900, Лисичанск, ул. Свердлова, 349; р/с 468806 в Лисичанском отделении Проминвестбанка, МФО 404416);
5. №05/118-12/102б ООО «Ликом» (349900, Лисичанск, ул. Красная, 30; р/с 467771 в Лисичанском отделении Проминвестбанка, МФО 404416);
6. №05/117-12/103б АОЗТ «Магазин №19 «Продтовары» (349913, Лисичанск-13, ул. Свердлова, 365; р/с 1467152 в Лисичанском отделении Проминвестбанка, МФО 404416).

Арбітражний суд Миколаївської області порушив справу № 1191/2 про банкрутство АТВТ «Вознесенський оптово-роздрібний плодоовочевий комбінат». Адреса: Миколаївська область, м. Вознесенськ, вул. Кірова, 7-А, р/р 000383011 в АКБ «Україна» м. Вознесенська, МФО 326278, код 05528734.

Претензії кредиторів та можливих санаторів приймають у місячний термін з дня публікації оголошення.

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справи про банкрутство:

—приватного підприємства «Гарантія» (Кіровоградська обл., м. Новоукраїнка, пров. Вільямса, 18; р/р закритий ДПА, код 20645805), справа № 807/3 від 24.06.1997 р.;

—малого підприємства «Спецбудмонтаж» (Кіровоградська обл., м. Новоукраїнка, вул. Кірова, 74; р/р закритий ДПА, код 20638621), справа № 806/3 від 24.06.1997 р.;

—спільного малого виробничо-комерційного підприємства «Мрія» (Кіровоградська обл., Новоукраїнський р-н, с. Рівне, вул. Микитенка, 15; р/р закритий ДПА, код 14000064), справа № 748/8 від 24.06.1997 р.

Арбітражний суд приймає заяви кредиторів і санаторів протягом місяця від дня опублікування оголошення за адресою: 316022, Кіровоград, вул. Луначарського, 29.

Арбитражный суд Луганской области (348016, Луганск, ул. Героев Великой Отечественной войны, 3 «а») возбудил дело № 05/134-11/109б от 05.05.97 г. о банкротстве закрытого акционерного общества производственно-инвестиционной компании «РОМВО» г. Стаханова (юридический адрес: 349016, Стаханов, Луганская область, проспект 50 лет Октября, 15; расчетный счет 467880 в отделении Проминвестбанка Украины в г. Стаханове).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение одного месяца со дня опубликования объявления.

У номер

• *Миколаїв*

Політичні «смаки» діалогу не завада

У Миколаєві утворено політичну консультативну раду при голові облдержадміністрації. До неї увійшли повноважні представники 15 обласних політичних організацій не лише спорідненої, а й протилежної орієнтації. Зустрівшись за «круглим столом» й повівши мову про необхідність прискорення економічних, політичних та правових реформ, вони дійшли висновку, що цьому можуть неабияк посприяти постійний діалог між політичними лідерами й місцевою владою, спільні дії на шляху подолання кризових явищ. Про це й заявили, попри всі ідеологічні розбіжності, у спільній заяві. Зауваживши, правда, що вірністю своїм політичним ідеалам учасники консультативної ради аж ніяк не поступаються.

• *Київ*

До кінотеатру — без гаманця

До Дня українського кіно в столичному кінотеатрі «Зоряний» розпочалися благодійні покази кінострічок. 10 вересня кияни зможуть безплатно переглянути фільм «Подарунок на іменини», 11 — «Диво в краю забуття», 12 — «Поема про море». З 11 по 14 вересня триватиме прем'єрний показ кінофільму режисера Кіри Муратової «Три історії».

• *Симферополь*

Кримським помологам — шістдесят

Одна з найбільших і найбагатших за колекцією в Європі Кримська помологічна станція Української академії аграрних наук відзначає 60-ту річницю з дня заснування. На честь цього свята в селищі помологів Вавілове, що під Севастополем, відбулася науково-практична конференція за участю провідних фахівців з Києва, Симферополя, інших областей нашої країни. Учені-садівники обговорювали проблеми і перспективи вітчизняної помології, збереження генофонду плодових культур України.

Лише за останні кілька років кримські помологи передали садівникам півдня України 30 нових районованих сортів плодових культур.

Спорт

На аренах країни

Футбол. Чемпіонат України. Вища ліга. 10-й тур.

«Шахтар»— «Зірка—НІБАС». 3:2. 15 000. 1:0 Яксманицький, 41, 2:0 Кривенцов, 47, 2:1 Амілехін, 55, 2:2 Шулятицький, 65, 3:2 Леонов, 77, з пенальті. На 82-й хвилині з поля було вилучено кіровоградця Топчієва (друга жовта картка). **«Металург» 3—«Дніпро». 2:1.** 8000. 0:1 Гецко, 20, 1:1 Лучкевич, 54, 2:1 Янковський, 71, з пенальті. **«Нива»— «Металург» Д. 2:0.** 6000. 1:0 А. Капанадзе, 20, 2:0 А. Капанадзе, 60. **«Ворскла»— «Чорноморець». 1:0.** 8000. Яремчук, 3.

Теніс. Київ. На кортах спортклубу «Антей» завершився національний чемпіонат. У змаганнях пар перемогли: Сергій Ярошенко (Нова Каховка), Дмитро Єрлікин (Київ) та Ганна Запорожанова, Ангеліна Здоровицька (Київ). Чемпіонкою серед жінок стала Запорожанова, яка взяла гору над донечанкою Тетяною Ковальчук, — 3:6, 6:3, 6:4.

Першою ракеткою серед чоловіків став 21-річний військовослужбовець з Києва, вихованець антеївської школи Володимир Лис, який у вирішальному матчі переграв Ярошенка, — 6:2, 3:6, 6:2. Це була третя спроба Лиса стати чемпіоном країни. Дві попередні закінчувалися невдачею. Але на виграші турніру в одиночному розряді його свято не скінчилося. Разом із землячкою Талиною Бейко Володя виграв ще й змагання змішаних пар. У дуже захопливому матчі вони з Талиною здолали юний, задерикуватий дует у складі львів'янки Ольги Лазарчук та киянина Євгена Бондарчука (обом по 16 років).

Ще одну нагороду виборов Лис, ставши чемпіоном України: його зараховано до складу національної збірної, яка в матчі Кубка Девіса 19—21 вересня в Будапешті зіграє з угорцями. «Треба ж якось заохочувати людей», — сказав президент ФТУ Герман Беньямінов. Окрім чемпіона, до нашої команди входять — кияни Андрій Медведев, Андрій Рибалко та харків'янин Дмитро Поляков.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Поза кадром

НЕ СКОРО ІЗ ГРЯЗІ В КНЯЗІ,

або Дещо про Сорочинський ярмарок, палкі промови та імідж України

На Жабокрицькому майдані давали Сорочинський ярмарок. Так, саме давали: все, що тут відбувалося, нагадувало величезне театралізоване дійство, яке, треба думати, влетіло в немалу копійчину. Культурницькі заходи знов вирізнялися різноманітністю. Були веселі конкурси —на радість глядачам. Були вистави за участю маестро Гоголя і народжених ним численних колоритних персонажів, які, здається, задовольнили смаки найвибагливішого театрала. Без перестану грала музика — українська сучасна, народна. Вдало вписувалися декорації торговельних точок. Щоправда, ложкою дьогтю можна було б вважати дощову погоду: бажаючі оглянути торговельні ряди долали відстані, тонучи в багнюці. Втім, місцевих чоловіків, які завітали сюди винятково з одним бажанням — перехилити чарчину — болото мало турбувало. Постійних «клієнтів» цього щорічного триденного дійства, знайомих з правилами поведінки на Сорочинському ярмарку, від новачків вирізняла одна деталь: вони піднімали «за здравіє» лише в гумових чоботях. Багнюку можна також віднести до традиційних ярмаркових атрибутів, що допомогли гостям сповна зануритися в гоголівські часи. Не обійшлося без знатних осіб. Полтавські «небожителі», очолювані главою облдержадміністрації паном Залудяком, «десантували» в один з днів з «Ікаруса» на околиці Жабокрицького майдану і попрямували сухою стежкою до подвір'я української хатинки — традиційного місця проведення вистав і концертів. Відокремлені від «простих смертних» міліцейським кордоном, вони могли спокійно насолоджуватися співами, або й виголосити в мікрофон палку промову. Одне слово, театралізоване дійство відбулося... Історичного, національного, традиційного вистачало.

Щодо торговельної цінності. Адже вже другий рік поспіль Сорочинський ярмарок має статус міжнародного.

—У Сорочинцях, — розповідав з притаманною прибалтам стриманістю віце-президент Латвійської асоціації експорту Ерік Розенцвейг, — ми вперше. Два наших підприємства приїхало сюди на запрошення торгово-економічної місії України. Про традиційний, з багатовіковою історією ярмарок, оспіваний класиками, чули й раніше. Та Сорочинці перевершили наші найпесимістичніші сподівання. Умов для того, щоб показати товар лицем, майже ніяких. Якщо це традиційний ярмарок — було б доцільно засипати щебенем проїзди, розмітити і позначити постійні торговельні ряди. Не зайве спорудити якісь дощаті тротуари. Неодмінно треба зробити великий щит-покажчик, аби знати де хто знаходиться. А ще —облагородити громадський туалет, до якого і ступити страшно. Дійсно міжнародним ярмарок стане тоді, коли іноземні учасники матимуть певні гарантії, що не повезуть свій товар назад. Непогано було б організувати екскурсійні виїзди мешканців Києва, Харкова...

Латиші виявилися єдиними на міжнародному ярмарку іноземними учасниками. Хоча митний пост Миргородщини, за словами його начальника Григорія Шапи, мав зустрічати представників підприємств Росії, Білорусі, Молдови, Німеччини, Естонії, інших країн, які були на ярмарку торік і яким надсилалися відповідні запрошення. Не приїхали. І не дивно. Минулого разу тульчан обклали тут таким митом, що збитки від відвідин Сорочинців вони підраховують ще досі.

—За такого ярмаркування, — каже Ерік Розенцвейг, —важко буде знов «підняти» сюди латвійські підприємства. Адже наші учасники повернуться додому. Піде розголос...

Наступного року, здається, Сорочинці не дорахуються й вітчизняних учасників.

—Відносини з податковою адміністрацією — це жах, — не приховувала свого роздратування підприємець з Сумщини О.Никіфорова, яка «купилася» на рекламу. — Ми — у збитках. Перевіряли нас по п'ять-шість разів на день замість того, щоб взяти раз п'ятдесят гривень і не чіпати більше. Побутових умов ніяких. Жили у наметі. По суті, в болоті.

—З кожним роком,— розповів мер Миргорода Василь Третецький, — ярмарок все більше занепадає. Міжнародним його назвати важко. Скоріше — це показуха, яку влаштовує обласне керівництво, затягуючи людей у багнюку, не створивши при цьому елементарних умов. Якщо й надалі в інфраструктуру Сорочинського ярмарку не вкладатимуться кошти, невдовзі він перестане існувати.

—Традиційний... — лунав над Жабокрицьким майданом чиновницький голос. — Національний... Міжнародний... Цього року сюди привезли продукцію підприємства з Німеччини, Росії, Естонії, Румунії...

... Далі ярмарок тривав за гоголівським сценарієм. Навіть з мертвими душами.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Полтавська область.

Фото автора.

Наміри

ДО ХЛІБА — ЩЕ Й СПІЛКА

Українська ліга підприємців АПК провела розширене засідання, де розглядалися питання щодо створення незабаром Української зернової спілки. Ініціаторами її заснування виступили вищезазначена організація спільно з Національною асоціацією бірж України за підтримки Міністерства АПК.

Засновники ставлять за мету сприяння формуванню та розвиткові вітчизняного зернового ринку, створення організаційних, економічних, правових та соціальних умов для взаємодії його учасників.

За словами президента ліги підприємців АПК Леоніда Козаченка, ситуація, що склалася в сільському господарстві нині, — результат хибної політики, яку провадять останнім часом в агропромисловому комплексі, коли держава, зокрема уряд, бере на себе функції підприємницької структури, обіцяє закупити вирощене і зводить такі «оборудки» у рамки держзамовлення. Таким чином, вона вже вкотре обманює себе і сільгоспвиробника. Зернову політику потрібно докорінно змінити.

Завдання товаровиробника, зазначив на засіданні голова біржового комітету Української аграрної біржі Богдан Губський, — працювати і виробляти конкурентоспроможну продукцію. Трейдери та держслужбовці мають створювати для нього сприятливі умови, аби він міг продати вирощене за нормальними цінами і мати при цьому гроші на власний розвиток. Збиткову продукцію, у тому числі й зернову, ніхто ж не вироблятиме. Необхідне створення оптового ринку сільгосппродукції. Цьому сприятимуть громадські організації, які об'єднали б людей не за галузевим, а за функціональним принципом. Їх завдання — розробка нормативних документів, актів, контрактів, угод, які б допомагали учасникам зернового ринку працювати на ньому.

Зернові спілки (як і об'єднання «овочівників», «м'ясомолочників», виробників і переробників інших видів сільгосппродукції), йшлося на засіданні, — нормальне явище у ринкових країнах. Логічно, що почали з зерна — найголовнішого сільгосппродукту, процеси відпрацювання та стабілізації ринку якого йдуть надто вже повільно.

Іван ЛАЗНЮК.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 257138.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311169.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.